

ЩО В ЧОРНОБИЛЬСЬКОМУ "ГАМАНЦІ"?

— Нинішнього року, — розпочав нашу розмову Віталій Олексійович, — проблем із виплатою заробітної плати, особливо починаючи з другого кварталу, на підприємствах Зони відчуження практично немає.

Спочатку в Держбюджеті на життєдіяльність даного об'єкта були заплановані обсяги видатків у сумі 122 мільйони гривень. Це, звичайно, недостатньо. Тому намаганнями нашого Міністерства та Державного департаменту зони відчуження загальну суму збільшено на 42 мільйони, і це вирішило чимало проблем. Ми регулярно та в повному обсязі виплачуємо заробітну плату, яка на сьогодні в середньому складає три тисячі гривень на місяць. Це з урахуванням доплати за роботу в Зоні відчуження, але без доплати за роботу вахтовим методом (300-500 гривень). Намагаємося підтримувати й щомісячну премію на рівні 25%, як обіцяв Міністр на зустрічі, організованій об'єднаною профспілкою з колективами Зони відчуження.

До речі, з перерахунками тарифних ставок та посадових окладів також проблем немає. Лише змінюється у державі згідно з чинним законодавством мінімальна зарплата (з 1.10.2009 р. вона складає 650 гривень), відразу ж проводяться й перерахунки, оскільки так передбачено Генеральною та Галузевою угодами.

Натомість ми дотримуємося усіх вимог нормативних актів щодо виплати заробітної плати. В цьому напрямку непорозумінь чи заборгованості не маємо.

Правда, серед виплат працівникам підприємств Зони відчуження є така складова, що за нормативними актами не відноситься до заробітної плати. Я маю на увазі доплату за роботу в Зоні вахтовим методом. Вона передбачена Постановою № 490 КМ. Ось тут, через фінансові негаразди в державі, виникають проблеми.

Починаючи з другого півріччя (липень, серпень, вересень) нам надходять видатки із загальної фонду Держбюджету тільки на з/п та на згадані мною вище нарахування на неї, оскільки за Законом про Держбюджет вони всі є складовою так званої захищеної статті. Доплата за роботу вахтовим методом не відноситься за нормативними актами до заробітної плати, відповідно й не фінансуються за цією захищеною статтею. Тож тут накопичуються борги. За дев'ять місяців нинішнього року їх сума складає десь 8,5 мільйонів гривень.

Друга проблема від нас взагалі не залежить. Це доплата за роботу в Зоні відчуження. Згідно зі 309 статтею Закону "Про соціальний захист" та інших відповідних постанов КМ за роботу в Зоні відчуження передбачається доплата у розмірі 150% мінімальної з/п (на сьогодні це 975 грн). Однак головним розпорядником згаданих коштів залишається Міністерство праці та соціальної політики України.

Вони (кошти) виділяються зі спеціальної бюджетної програми, котра наповнюється не так швидко, як би нам хотілося.

Натомість по мірі надходження до неї грошей Міністерство перераховує нам певну суму на цю виплату. Тут також є затримки, десь на місяць-два. Тобто так не виходить, щоб місяць у місяць, до того ж ще й нерівномірно — в одного підприємства згадана затримка більша, в іншого — менша.

Алла АКСЬОНОВА

Фінансування державою життєдіяльності підприємств Чорнобильської зони відчуження цьогоріч стабілізувалося.

Особливо з другого півріччя. Про це йшлося на засіданні нещодавньої колеги Державного департаменту — Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення МНС України.

Однак ця стабільність нагадує немовля у намаганні зробити перший крок. Про те, що сьогодні у чорнобильському "гаманці" й піде мова із заступником начальника відділу планування, фінансування та контролю Державного департаменту — Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення МНС України Віталієм Малюком

Звичайно, для виправлення ситуації дещо залежить і від підприємств: тобто як вони спрацюють, як швидко подадуть розрахунки. Як з цим питанням буде в подальшому — невідомо, бо є проблеми з наповненням. Керівництво Міністерства, правда, просило, щоб Верховна Рада зкорегувала цю бюджетну статтю. Але Бюджет ніхто не переглядає і не корегує. Більше того, паскільки мені відомо, гроші за цією бюджетною статтею вже вичерпані. Тому, що буде до кінця року — не відомо.

— Чи компенсували працівникам підприємств Зони відчуження минулорічні борги за роботу вахтовим методом?

— Тут не все так просто. Є певна бюджетна процедура. Якщо вам Бюджет не додав якусь суму, а воно з цими виплатами так було насправді, то отримуєш, тобто наші підприємства повинні цей факт зареєструвати в органах Казначейства. Всі так і зробили. Проте Уряд вважає, що Бюджет минулого року виконаний повністю, тому ніякої заборгованості реєструвати не можна. І Казначейство почало підприємствам "викручувати руки", щоб вони зняли цю заборгованість і не реєстрували її. Однак людям ці гроші вже нараховані, тому Казначейством було запропоновано їх виплачувати з поточних видатків. Тобто з лімітів нинішнього року.

І (заборгованість), мабуть, вже погасили всі підприємства, оскільки з виплатою цьогорічних видатків за роботу вахтовим методом картина приблизно

така: одне підприємство вже виплатило цю доплату за два місяці, а інше — за чотири.

Тобто той, хто погасив минулорічну заборгованість з цьогорічною виплатою відстає, а хто не погасив — навпаки випереджає. Відтак, якщо нинішній Бюджет стовідсотково забезпечить перерахування згаданих видатків, тоді проблема минулорічної заборгованості буде знята.

— А як із фінансовим забезпеченням життєдіяльності Зони відчуження, тобто тепла, гарячої води, харчування?

— Як я говорив вище, що запланованих коштів були недостатніми й створювали чимало проблем. Додатково виділили 42 млн. із резервного фонду Кабміну на даному етапі є достатньою сумою для нормального забезпечення життєдіяльності Зони відчуження за умов, що кошти надходять регулярно та в повному обсязі.

Поки що, на мій погляд, питань у цьому напрямку немає. Підприємства працюють у нормальному режимі. Є можливість недорого придбати енергії, паливно-мастильні матеріали.

Крім цього, як і обіцяли Міністру на згаданій вище зустрічі, підвищили вартість лікувально-профілактичного харчування з 12 гривень до майже 27. Це суттєво. Зміни відчули всі відразу. І якщо в подальшому фінансові надходження із Бюджету будуть своєчасними та в повному розмірі, підприємства Зони

відчуження без проблем переживуть нинішню зиму.

Слід мати на увазі, що зимовий період може висунути нам ще одну проблему. Я маю на увазі теплові, водо- та каналізаційні мережі Зони відчуження, які "рвуться", оскільки давно прокладені й до сьогодні ними ніхто серйозно не займався. Для цього треба капітальні видатки, яких цьогорічним Бюджетом не передбачено, а наступним, мабуть, теж ні, оскільки через фінансові негаразди в державі вони (видатки) скоріше всього можуть бути на рівні нинішніх. При цьому, за бюджетним кодексом, ми не маємо права витрачати кошти, що призначені на підтримання життєдіяльності витратити в якості капітальних видатків. Натомість, цьогоріч своїми силами трохи підлагодили мережі, але гарантій, в залежності від того яка буде зима, що вони витримають — немає.

До речі, схожа ситуація із технікою (трактори, автобуси), яка вже давно відслужила свій експлуатаційний термін. На нову кошти не виділяються, хоча на ремонт нинішньої витрачено стільки грошей, що на них можна було б провести відсутнє оновлення. Проте маємо те, що маємо. І будівлі, між іншим, у яких ми розміщуємося, також є практично аварійними та потребують капітального ремонту. На це в державі теж грошей немає.

— Людському здоров'ю на такому об'єкті як Чорнобильська зона відчуження, за логікою, також має бути особлива увага. Чи підтверджується це цифрами фінансування медичного забезпечення працівників?

— Тут ситуація дещо складніша. Наша спецмедична частина підпорядкована Міністерству охорони здоров'я, в якому теж фінансовий дефіцит. Тому кошти головним чином виділяються лише на зарплату. У нас із санчастиною укладений договір, за яким ми їй перераховуємо деякі кошти, з яких 95% — на виплату доплати за роботу вахтовим методом, решта — на придбання медикаментів тощо. Але й у цьому випадку є проблема, яка виникає при перевірці витрат бюджетних коштів контролюючими органами.

Перевіряючи нас постійно запитують, на якій підставі ми укладаємо договір, оскільки медчастина підпорядковується іншому міністерству. Колись, ще за радянських часів, ми з цією медсанчастиною були в одній системі, тоді фінансування на усунення наслідків Чорнобильської аварії і для нас, і для них було спільним.

Після відповідної реорганізації, оскільки чомусь стали вважати, що вся медицина України має бути в одних руках, спецсанчастина відійшла у підпорядкування МОЗ. Останній через фінансову скруту каже, що ви раніше утримували її, так і продовжуйте. Тому нам і доводиться йти на порушення, щоб підтримувати охорону здоров'я працівників наших підприємств, які працюють у Зоні відчуження.

Зараз фінансовий стан санчастини значно покращився. Вони, окрім нас, уклали договір із керівництвом ЧАЕС на проведення профілактичних медичних оглядів працівників станції.

Тож сподіваюся, що тепер їм живеться трохи легше, а відтак і можливостей для особливої уваги до здоров'я працівників Зони відчуження — більше.

— Дякую за розмову.